

OKRUHY STÁTNÍ ZÁVĚREČNÉ ZKOUŠKY

BAKALÁŘSKÉ STUDIUM

OBOR DESIGN

DĚJINY UŽITÉHO UMĚNÍ

1. UŽITÉ UMĚNÍ STAROVĚKÉHO EGYPTA

- vliv na umění jiných národů; pramenná základna; vrchol za 18. dynastie
- typologie a techniky výroby starověkého nábytku
- sklářství – východisko (keramika) tvarosloví, techniky
- další umělecká řemesla – práce v kameni, šperkařství

2. UŽITÉ UMĚNÍ ANTICKÉHO ŘECKA A ŘÍMA

- vývoj a typologie obydlí – megaron, atriový dům, nájemné bydlení (Řím)
- struktura a výzdoba římského domu; základní typologie a zdobné techniky v nábytkářství
- římské sklářství – vlivy, rozvoj, tvarosloví, zušlechťovací techniky (dochované příklady)

3. UŽITÉ UMĚNÍ STŘEDOVĚKU

- obytný interiér – proměna obydlí x vývoj nábytku (typologie, výzdobné techniky)
- situace v užití uměleckých řemesel – klášterní x řemeslnické dílny; postavení cechů
- vývoj ve sklářství v západní a střední Evropě – centra, technologie, tvary, zdobné techniky

4. UŽITÉ UMĚNÍ RENESANCE – proměna společnosti a životního stylu

- Itálie - inspirace pro Evropu 15. - 16. st.
- vývoj reprezentativního obydlí – městský palác x venkovská vila – proměna interiéru
- vývoj renesančního nábytkářství – typologie nábytku x používané výzdobné techniky
- benátské sklářství – historie, techniky, tvary – ohlasy v zahraničí
- italská majolika – hlavní linie vývoje dekoru – šíření na sever od Alp

5. UŽITÉ UMĚNÍ MANÝRISMU s přihlédnutím k českým zemím

- Rudolfský umělecký dvůr a jeho postavení v Evropě (1583 – 1611)
- opětovné využití řezby při zušlechťování skla – východiska, dekory, Kašpar Lehmann
- vliv italské majoliky do Zaalpí – šíření technologie; habánská fajáns

6. UŽITÉ UMĚNÍ 17. STOLETÍ - přechod od manýrismu po baroko

- východiska na počátku 17. stol.
- vliv politické situace po roce 1620 x vývoj užitého umění v 2. polovině 17. stol.
- postavení Francie v rámci kulturní Evropy – nábytkářství za vlády Ludvíka XIV. (Charles André Boulle)
- postavení českého sklářství v rámci evropské produkce
- šíření technologie fajánsu na sever od Alp (Deftská fajáns, habánská fajáns)

7. UŽITÉ UMĚNÍ 18. STOLETÍ - od vrcholného baroka přes rokoko ke klasicismu

- triumf baroka 1700 – 1740
- proměny interiéru a nábytkářství od baroka ke klasicismu – změna výtvarného cítění
- styl Ludvíka XV. x Ludvíka XVI.
- české řezané sklo – jeho kořeny a vrchol
- rozvoj nových technologií v keramice – evropský porcelán; měkká kamenina !

8. KLASICISMUS jako výtvarný projev v užitém umění

- styl Ludvíka XVI. – ornamentika, pojetí barvy
- vývoj od klasicismu k empíru – vliv císařství a napoleonských tažení
- anglický klasicismus – Hepplewhite, Sheraton, Adam
- empírový interiér a jeho ornamentika !

9. VÝVOJ UŽITÉHO UMĚNÍ A UMĚLECKÉHO PRŮMYSLU v 1. polovině 19. stol.

- od klasicismu k druhému rokoku
- rozvoj měst a nájemného bydlení
- biedermeier – „měšťanský sloh“
- romantické tendence 1. pol. 19. stol. !

10. HISTORIZUJÍCÍ TENDENCE V UŽITEM UMĚNÍ 2. poloviny 19. stol.

- užitého umění a umělecký průmysl

- nástup druhého rokoka, jeho projevy v interiéru, skle, porcelánu
- od eklektismu a pseudoslohů k vyvrcholení v secesi
- vznik, podněty, formy, dekory !

11.HNUTÍ ART & CRAFTS : řemeslo versus velkovýroba

- východiska pro hnutí uměleckých řemesel
- John Ruskin, William Morris
- estetické hnutí – Christofer Dresser
- proměna výtvarného cítění v 4. čtvrtině 19. stol. – východiska pro secesi

12.OBDOBÍ 1890-1914

- od secese, přes modernu ke kubismu
- hlavní znaky, centra, vůdčí osobnosti
- Darmstadt – Mathildenhöhe
- vídeňská secese a moderna, Sezession, Wiener Werkstätte
- Adolf Loos a jeho tvorba a postoj k secesi
- nástup české moderny a kubismus

13.DEUTSCHER WERKBUND (1907-1934)

- vznik, cíle, činnost, hlavní osobnosti
- vnitřní rozpory
- dva vrcholy – výstavy: 1914 - Kolín n/R, 1927 - sídliště Weissenhof
- Petr Behrens a AEG – CI
- Ludwig Mies van der Rohe

14.BAUHAUS (1919-1933)

- vznik, vývoj, konec
- místa působení a vedoucí osobnosti
- inspirace a struktura výuky
- Bauhaus x De Stijl !

15.Meziválečné období dekorativismu a funkcionalismu

- meziválečná avantgarda – nové poslání architektury a urbanismu
- rondokubismus – v architektuře, interiéru a užitém umění
- art deco - předpoklady vzniku, hlavní centra, vliv z/do zámoří, výstava Paříž 1925
- české art deco – hlavní znaky a představitelé
- vliv Deutscher Werkbund po roce 1918, vrchol 1927 - sídliště Weissenhof

MODERNÍ A SOUBOBÝ DESIGN

1.Charakteristika problematiky designu po 2. světové válce.

(pokusy pokračovat v díle avant-gardy, nové tendence italský a skandinávský design, americký design in action, čeští designeři Zdeněk Kovář a další, česká účast na Expu 58)

2. Pokus o integrovaný styl pozdně moderní doby, jeho možnosti a začínající desintegrace. Design 60. - 80. let. (Britský a italský design, čeští designeři - Stanislav Lachman, René Roubíček a další) !

3.Problematika designu konce 20. a počátku 21. století. Cesta od post-modernismu k postfordismu. (Bořek Šípek, Milan Knížák, Jiří Pelcl a další vývoj designu doby digitální komunikace)

OKRUHY STÁTNÍ ZÁVĚREČNÉ ZKOUŠKY
BAKALÁŘSKÉ STUDIUM
OOBOR DESIGN
DĚJINY VÝTVARNÉHO UMĚNÍ

1. Antické umění. Umění archaického a klasického Řecka (architektura – typy chrámů a slohů, sochařství - hlavní umělecké osobnosti). Helenismus. Umění římského císařství a římské republiky (architektura, typologie staveb, nástěnná malba v Pompejích).
2. Vývoj umění v postantickém světě. Byzantské umění. Raně křesťanské umění. Románské umění (klášterní kultura).
3. Gotická architektura ve Francii. Vývoj katedrál. Opatství St. Denis, opat Suger, Île-de-France, tvarosloví a tektonika katedrální architektury, katedrály v Chartres, v Bourges, v Remeši, kaple Sainte-Chapelle v Paříži.
4. Katedrála sv. Víta – architektura, malířská a sochařská výzdoba. Petr Parléř a jeho huť.
5. Gotické malířství v českých zemích 13. – 15. století (Mistr Theodorik, Mistr Vyšebrodského oltáře, Mistr Třeboňského oltáře) a sochařství v českých zemích v 2. polovině 14. století (české gotické madony, krásný sloh).
6. Raná renezanace: Florencie (architektura, malířství, sochařství).
7. Vrcholná renezanace: Řím, Florencie, Benátky, Michelangelo, Leonardo da Vinci, Raffael Santi, Giovanni Bellini, Tizian.
8. Rudolfinské umění a sbírky Rudolfa II. Manýrismus v Evropě (Albrecht Dürer, Lucas Cranach).
9. Italská vrcholná barokní architektura: Gian Lorenzo Bernini a Francesco Borromini.
10. Barokní malba. Caravaggio a římská malba 1. poloviny 17. století
11. Rembrandt a holandská malba 17. století. Peter Paul Rubens a vlámská malba 17. století.
12. Česká vrcholně barokní architektura. Kryštof Dientzenhofer, Kilián Ignác Dientzenhofer, Jan Blažej Santini-Aichel.
13. České vrcholně barokní sochařství: Matyáš Bernard Braun a Ferdinand Maximilian Brokoff a malířství (Petr Brandl, Jan Kupecký, Václav Vavřinec Reiner).
14. Romantismus a klasicismus v 19. století.
15. Realismus a barbizonská škola v 19. století.
16. Rodin a sochařství na přelomu 19. a 20. století. Vývoj sochařství v tomto období v českém umění.
17. Impresionismus a postimpresionismus.
18. Secese (Viedeňská secese, Art nouveau, Jugendstil, {architektura, malířství, sochařství, užité umění).

19. Kubismus světový a český (kubismus v malířství a sochařství, fenomén české kubistické architektury).
20. Fauvismus, expresionismus, futurismus.
21. Dada a surrealismus.
22. Vývoj moderního abstraktního umění (Vasilij Kandinskij, František Kupka). Neoplasticismus v Holandsku a suprematismus v Rusku.
23. Funkcionalismus v architektuře. Světový vývoj. České meziválečné umění.
24. Poválečná malba. Existencialismus. Abstraktní expresionismus. Informel. Skupina CoBrA. Filozofický směr existencialismus (Jean-Paul Sartre) a jeho odraz v umění, abstraktní expresionismus (Jackson Pollock, Willem de Kooning, Mark Rothko a další), informel (Hans Hartung, Wols) a skupina CoBrA (Karel Appel, Constant, Asger Jorn).
25. Minimalismus a konceptuální umění. Minimalismus (Donald Judd, Robert Morris, Dan Flavin, Carl Andre a další) a konceptuální umění (Joseph Kosuth, Joseph Beuys, Sol LeWitt a další).
26. Realita a materiál v umění. Umění objektu a instalace. Land art. Arte povera. Pop art. Funk art. Noví realisté, hyperrealismus.
27. Umění akce: happening a performance, body art, hnutí Fluxus. Happening a hnutí Fluxus (Allan Kaprow, John Cage, George Maciunas, George Brecht, Yoko Ono, Wolf Vostell, Nam June Paik, Dick Higgins, Milan Knížák) a performance a body art (Yves Klein, Bruce Nauman, Chris Burden, Carolee Schneemann, Marc Quinn).
28. Postmoderna. Nejednotnost stylu a jeho rozmanitost, francouzský myslitel Jean Baudrillard (komunikační extáze), rozšíření vizuální komunikace, elektronizace, nová média, videoart, postmoderní malba: německý neoexpresionismus (Anselm Kiefer, Gerhard Richter, Georg Baselitz a další), italská transavantgarda (Sandro Chia, Francesco Clemente, Enzo Cucchi, Mimmo Paladino), gender art (Judy Chicago, Barbara Kruger, Cindy Sherman), otázka smrti a sexuality (Nan Goldin), graffiti (Keith Haring, Jean-Michel Basquiat), kýč a vysoké umění (Jeff Koons) a téma fotografie jako konceptuálního umění (Jeff Wall).
29. Současné tendence od 80. let. Video art, nová média, ne-fotografie, sound art, net art atd. Současné světové trendy v umění, současné umění u nás, výběr preferovaných uměleckých trendů, umělců a děl.
30. Instalační umění. Neo/Postkonceptualismus. Young British Artists (Damien Hirst, Tracey Emin atd.), u nás Dominik Lang, Eva Koťátková, Pavla Sceranková a další.

DOPORUČENÁ LITERATURA:

edice *Umění světa*. Svazek 1-10. Praha : Artia 1970-1973

ROMANSKÉ UMĚNÍ: Architektura, sochařství, malířství. Praha: Slovart 2006

GOTIKA: Architektura, sochařství, malířství. Praha: Slovart 2005

UMĚNÍ ITALSKÉ RENESANCE: Architektura, sochařství, malířství, kresba. Praha: Slovart 2001

BAROKO: Architektura, sochařství, malířství, kresba. Praha: Slovart 1999

Dějiny českého výtvarného umění I-VI, Praha: Academia

DEMPSEYOVÁ: Emy: *Umělecké styly, školy a hnutí*. Praha: Slovart 2002

Ruhrberg, Karl a kol.: *Umění 20. století*. Praha: Slovart 2004

Umění po roce 1900. Modernismus, antimodernismus, postmodernismus. Praha: Slovart 2015